

Omgaan met ongewenst gedrag op de FX

Ongewenst gedrag

Over het omgaan met ongewenst gedrag zijn schoolbreed gedragsafspraken gemaakt die eraan moeten bijdragen dat we op een prettige manier met elkaar omgaan. Wij volgen een vaste werkwijze om klein ongewenst gedrag te corrigeren en om te buigen naar gewenst gedrag. Ruzies tussen kinderen worden opgelost door de eigen leerkracht volgens de richtlijnen 'omgaan met conflicten'. Bij kinderen met gedragsproblemen komt de intern begeleider in beeld. Wanneer kinderen grensoverschrijdend gedrag vertonen wordt het reflectieformulier procedure in gang gezet bij de directie.

In dit stuk staan de afgesproken werkwijzen omschreven. Alle leerkrachten houden zich aan deze manier, dit geeft schoolbreed duidelijkheid, houvast en voorspelbaarheid voor de kinderen. Hierdoor wordt de kans op ongewenst gedrag geminimaliseerd. Door het creëren van een veilig sociaal klimaat voor alle kinderen in de school is er meer ruimte voor het leerproces.

De school maakt gebruik van de methode Kwink. Deze methode ondersteunt onze visie op pedagogisch handelen. Leerlingen wordt met behulp van deze methode geleerd hoe zij grenzen kunnen aangeven en hoe zij conflicten kunnen oplossen. Een ander pedagogisch uitgangspunt van ons is dat kinderen leren omgaan met verschillen in de samenleving, want ieder mens is uniek. Binnen de driehoek ouders- leerling- school dienen we allen hetzelfde doel: dat alle leerlingen zich veilig voelen op school en zich optimaal kunnen ontwikkelen tot sociaal competente persoonlijkheden.

Bovengenoemde uitgangspunten kunnen binnen de school bereikt worden indien er een goed contact bestaat met de ouders. Schoolteam, ouder(s), verzorger(s) mogen van elkaar verwachten, dat er met respect met elkaar omgegaan wordt. Dat men de tijd en de ruimte neemt om een afspraak met elkaar te maken. Immers alles is bespreekbaar, maar met wederzijds respect. Er moet een goede wisselwerking bestaan tussen de ouders en de school, alleen dan kan een kind optimaal functioneren. Ouders worden op de hoogte gehouden van de stappen die worden genomen en tijdig ingeschakeld.

In onderstaand schema staan alle procedures kort weergegeven. Hierin is ook te lezen wie dit uitvoert of bij wie leerkrachten terecht kunnen voor ondersteuning.

Soort gedrag	Procedure	Uitvoering door	In te schakelen ondersteuning
Klein ongewenst gedrag	Wij geven altijd duidelijk aan de leerling aan wat we willen en niet willen. - Positieve benadering (pluimen geven/ beloningssysteem) - Alleen uit de klas zetten na overleg met directie/ IB	De leerkracht reflecteert op eigen aanpak/ handelen.	De leerkracht vraagt desgewenst feedback/ collegiale consultatie inzetten
Aanhoudend ongewenst gedrag/gedragsproblemen	Aanmelden bij intern begeleider Karen Schildwacht - Inlichten IB en directie en aangeven wat je tot nu toe voor interventies hebt ingezet en wat het heeft opgeleverd. Wat werkt wel/niet. (d.m.v. bijhouden Parnasyss incidentenregistratie) - Incidentenregistratie; bijhouden in Parnasyss. Let op; het hele jaar in één document werken. In de incidentenregistratie schrijf je alles wat er gebeurt op dat het vermelden waard is. - Leerling bespreken in klein zorgteam (psycholoog Saskia Snickers)	Leerkracht en IB	IB en directie
Ruzie	Oplossen conflicten	Leerkracht	Overleg met IB
Pesten	Pest-protocol	Leerkracht	IB en directie
Grensoverschrijdend gedrag	Reflectieformulier	Schoolleider, IB en leerkracht	Schoolleider
Herhaaldelijk grensoverschrijdend gedrag	Protocol schorsing en verwijdering	Schoolleider	Schoolleider

Stroomschema gedrag

doordrukgedrag het kind wil een uitzondering zijn op de regel

boos-protestgedrag boos op de situatie

grensoverschrijdend gericht op jou

1. Doordrukgedrag

Ik begrijp dat je.....én ik wil dat je.....

Je wacht ongeveer 5 seconden, dus geef het kind de tijd om te reageren

Werkt het kind mee, prima. Werkt het kind niet mee zie 3.

2. Boos-protestgedrag

Ik zie dat je boos bent....ja

Het ging niet goed....ja

Je vond het niet leuk dat....ja

De-escaleren: maak opmerkingen of stel vragen waarop het kind alleen ja kan antwoorden. Hiermee wordt het kind erkend in zijn gevoel en zal het rustiger worden waarna je een gesprek over de situatie kan voeren.

3. Grensoverschrijdend gedrag

Stop, wat je zegt vind ik niet leuk

Gaat het kind door dan geef je een keuze:

Als je nu doorgaat met kletsen, dan zet ik apart of je stopt nu met kletsen en je kan bij je groepje blijven zitten.

Wat kies je?

Je begint met de minst leuke keuze en een negatieve consequentie eindigt met de beste keuze en een positieve consequentie. Als het kind geen antwoord geeft, dan gaat de negatieve consequentie van kracht. Kiest het kind de beste keuze al is dit mopperend, dan beloon je meteen het gedrag.

Goed dat je...

Effectieve consequenties bij ongewenst gedrag

Let erop dat wanneer je een consequentie toepast deze aan de volgende kenmerken voldoet:

- Het past bij de leeftijd van de leerling
- Het is 'mild' en volgt direct op het ongewenste gedrag (zie stap 2 en 3 reactieprocedure!)
- Het wordt consequent toegepast (door leerkracht en team)
- Het mag geen straf zijn voor de leerkracht of de andere leerlingen (groep) Lezen en niet gymmen zetten wij nooit in als straf (tenzij tijdens de gymles ongewenst gedrag heeft plaatsgevonden)
- Het wordt met eenvoudige en concrete taal geformuleerd.
- Het biedt de leerling oefenmogelijkheden in gewenst gedrag.
- **Als de consequentie is toegepast en uitgevoerd geldt de regel: 'over=over'!**

Een paar voorbeelden:

- Bij praten in de rij:

Omgaan met ongewenst gedrag september 2025-2026

naast de juf/meester komen staan in de rij om het te oefenen, of eerst maar even zonder maatje in de rij om te laten zien dat je wel stil kunt zijn.

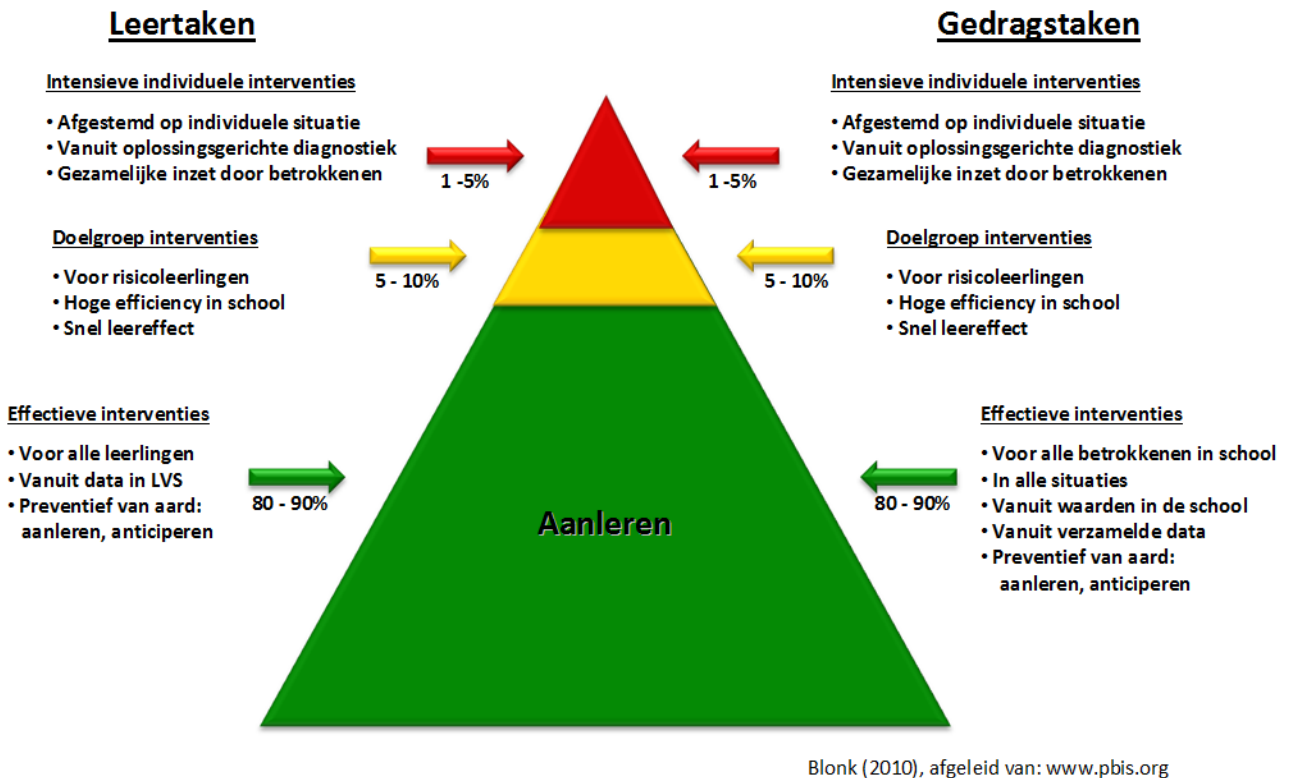
- Bij een overtreding in de kapstok:
Even wachten bij de deur van de klas en als alle kinderen geweest zijn het nog een keer proberen en laten zien dat je het wel rustig/netjes kunt.
- Bij praten in de kring/klas:
Even voor de juf/meester komen zitten om te oefenen hoe je goed op de juf/meester moet letten en te laten zien dat je het wel kunt.

Afgesproken consequenties op herhaaldelijk klein ongewenst gedrag

Wanneer een kind voor het eerst ongewenst gedrag vertoont, wordt altijd eerst de reactieprocedure uitgevoerd. Pas daarna gelden de volgende consequenties.

Gedrag	Consequentie
Niet houden aan de afspraak.	De afspraak oefenen. (bijvoorbeeld stil werken bij de tafel van de leerkracht of naast de juf/meester in de rij lopen of alleen) Als dit niet mogelijk is, stoppen met de activiteit even niet meer mee mogen doen. Hierop volgt wel altijd (na een 'tijdje' of de volgende keer/pauze) mogelijkheid tot herstel van de leerling en een nieuwe kans om het juiste gedrag te laten zien.
Schreeuwen, lawaai maken, rust verstoren voor de groep.	Afzonderen/ uit de situatie halen. Dit kan binnen de klas: plek alleen, aan tafel juf/meester of buiten de klas: bij een andere leerkracht/groep of 'ambulante' leerkracht. Kinderen mogen nooit zonder toezicht alleen in een lokaal/ gang werken. De tijd is nooit te lang en passend bij de leeftijd. Bij terugkomst in de groep volgt een gesprek om afspraken te maken, een nieuwe kans en als het nodig is de mogelijkheid om iets te herstellen voor de leerling.
Grote mond/onbeleefd tegen de leerkracht	Afzonderen, eventueel een schrijfstraf. Hierop volgt altijd een gesprek, de leerling krijgt de mogelijkheid de situatie te herstellen en er worden afspraken gemaakt. Ouders worden ingelicht.
Materiaal stukmaken	Op dat moment niet meer werken met dat materiaal. Vervolgens de ouders inlichten, zodat die samen met hun kind het kunnen vergoeden/herstellen.

Schoolbrede aanpak om succes op leer- en gedragsgebied bij leerlingen te bevorderen

Gedragsproblemen

Als kinderen veel ongewenst gedrag vertonen en de reactieprocedure, de consequenties en een eerste gesprek met de ouders onvoldoende werken, wordt het kind aangemeld bij de intern begeleider. Deze kinderen zullen wellicht een individuele aanpak nodig hebben en vallen dan niet meer onder het groene gedeelte van de piramide, maar in het gele en soms zelfs rode gebied. Er kunnen in de ontwikkeling van kinderen, om wat voor reden dan ook stoornissen optreden. E.e.a. wordt dan uitgewerkt door de leerkracht in overleg met de intern begeleider. Het is belangrijk dat alle leerkrachten op de hoogte zijn van en ernaar handelen (staat in overdracht/ plan, Parnasyss) Alhoewel we begrip hebben voor een leerling met beperkingen of een bepaalde achtergrond: grensoverschrijdend gedrag tolereren wij niet. Voor advies over het toepassen van de reactieprocedure of het bedenken van passende consequenties (in een eerder stadium) kunnen leerkrachten ook terecht bij de intern begeleider. Wacht niet te lang met het vragen van hulp!

Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag definiëren wij op de FX als volgt: gedrag waardoor de veiligheid en het gevoel van veiligheid binnen de schoolomgeving wordt aangetast.

Kenmerken van grensoverschrijdend gedrag

- Verbale agressie: grof en kwetsend taalgebruik naar medeleerlingen en personeelsleden en TSO-medewerkers. Hiertoe worden ook discriminerende en seksueel getinte opmerkingen gerekend.
- Fysiek agressie: slaan, schoppen, bijten en bespugen van medeleerlingen/ personeelsleden en TSO-medewerkers. Het gooien van spullen wordt ook hiertoe gerekend.
- Het moedwillig verstoren van de orde binnen/ buiten de groep.
- Het moedwillig vernielen van materiaal.
- Weglopen buiten de invloedssfeer van de school.

Ruzie en pesten

Kinderen die ruzie maken kunnen ook (in hun boosheid) ongewenst gedrag vertonen. We gebruiken in deze gevallen altijd het protocol 'conflicthantering'. Deze is gericht op het uitpraten van de ruzie en herstel van de relatie tussen de kinderen.

Als er sprake is van pesten werken we volgens het pestprotocol. Het pesten moet goed worden uitgezocht en opgelost. Leerkrachten kunnen voor ondersteuning hierbij terecht bij de intern begeleider Karen Schildwacht.

Ongewenst gedrag in groep 1/ 2

Tijdens de kringactiviteiten:

Als er tijdens een kringmoment iets plaats vindt, dan krijgt de leerling één waarschuwing. Bij de tweede waarschuwing wordt de leerling voor de juf neergezet. Dit is de time-out plek. Nadat de kring is afgelopen, gaat de leerling in gesprek met de leerkracht om de situatie te bespreken en gaat dan terug naar zijn plek of meteen aan het werk/spelen.

Tijdens speel- en werkmomenten:

Als er tijdens het speel werk moment een situatie plaats vindt, dan krijgt de leerling één waarschuwing. Bij de tweede waarschuwing gaat de leerling naar een vaste time-out plek. Daar wordt een timer gezet n.a.v. de leeftijd 4 jaar is 4 min.). Een kind kan dan tot rust komen / wordt uit de situatie gehaald, om daarna met de leerkracht te kunnen spreken over de situatie

Stappenplan grensoverschrijdend gedrag

Stap 1

Bij de eerste keer grensoverschrijdend krijgt het kind het eerste reflectieformulier bij de directie. De leerkracht neemt contact op met de ouders en heeft een gesprek over het voorgevallen incident. De leerling biedt gemeente excuses aan en er worden afspraken gemaakt om een volgend incident te voorkomen.

Stap 2

Bij de tweede keer grensoverschrijdend gedrag worden de ouders onmiddellijk op de hoogte gebracht. De leerling krijgt een time out voor de rest van de dag en indien mogelijk opgehaald door de ouder. Als ouders niet in de gelegenheid zijn om het kind op te halen, dan werkt het kind bij een ambulante collega (denk aan directie/ IB, conciërge, onderwijsassistent). De volgende dag om 8.00 uur is er een gesprek met directie, IB en ouders over hun kind. Afhankelijk van de leeftijd van het kind zal deze later bij het gesprek aansluiten. Tijdens dit gesprek worden naar de oorzaken van grensoverschrijdend gedrag (onwil, onvermogen of thuissituatie) gekeken, samen met alle betrokkenen wordt gekeken naar een passend zorgtraject. De directie informeert de ouders over het stappenplan grensoverschrijdend gedrag.

Stap 3

Bij de derde keer grensoverschrijdend gedrag worden de ouders onmiddellijk op de hoogte gebracht. De leerling krijgt een time- out voor de rest van de dag en wordt opgehaald door de ouder. Als ouders niet in de gelegenheid zijn om het kind op te halen, dan werkt het kind bij een ambulante collega. De volgende dag om 8.00 uur is er een gesprek met directie, IB en ouders over hun kind. Afhankelijk van de leeftijd van het kind zal deze later bij het gesprek aansluiten. Aansluitend verblijft de leerling één dag in groep x. Het kind doet volledig mee met de dagritme van desbetreffende groep (gymmen, buitenspelen, eten en drinken). Aan het eind van die dag biedt de leerling excuses aan bij de eigen leerkracht/ leerling. Pas als er gemeente excuses gemaakt zijn, is het kind welkom in de groep. Het college van Bestuur wordt op de hoogte gehouden.

Stap 4

Bij de volgende keer grensoverschrijdend gedrag volgt een schorsing. Schorsing is een ordemaatregel, waardoor een leerling tijdelijk de toegang tot de school wordt ontzegd. De directeur is bevoegd tot schorsen van een leerling. Een besluit tot schorsing dient wel getekend te zijn door het bevoegd gezag (de bestuurder). De directeur informeert de ouders van het geschorste kind schriftelijk omtrent een voorgenomen schorsing. En de directeur informeert de ouders vervolgens schriftelijk over een definitief besluit tot schorsing. De directeur voert een schorsing uit nadat is voorzien in de opvang van de leerling onmiddellijk nadat deze de toegang tot de school is ontzegd. De ouders zijn verantwoordelijk voor de opvang van de leerling tijdens de duur van de schorsing. Aan de leerling wordt een taak meegegeven. De leerling blijft immers leerplichtig. De directeur informeert de leerplichtambtenaar en de onderwijsinspectie. Een schorsing duurt maximaal 5 schooldagen. Verlenging van deze periode is toegestaan hangende een in gang gezette procedure tot definitieve verwijdering van de school. De directeur overlegt over deze verlenging met het bestuur en informeert de leerplichtambtenaar en onderwijsinspectie.

De directeur kan met onmiddellijke ingang schorsen (na overleg met en akkoord van de bestuurder) indien de geestelijke en de lichamelijke gezondheid en/of veiligheid van de medeleerlingen of van de personeelsleden dit vereist. De directeur documenteert de aanleiding en de achterliggende motieven van een schorsing. De directeur laat de ouders van het geschorste kind na enige tijd weten of de schorsingsmaatregel heeft gewerkt.

Het College van Bestuur en de leerplichtambtenaar worden hiervan (schriftelijk) in kennis gesteld. De leerling krijgt werk mee naar huis. In het team en met het College van Bestuur wordt besproken hoe verder met deze leerling om te gaan (procedure tot verwijderen). Er volgt (diezelfde week) een gesprek met de ouder(s)/verzorger(s), leerkracht, een directielid, zo nodig en/of wenselijk een lid van het College van Bestuur en een mediator.

In dit gesprek zal besproken en geschetst worden welke maatregelen er op korte termijn genomen (dienen te) worden.

Stap 5 – Verwijdering

Verwijderen is het definitief uitschrijven van een leerling van de school. Het bestuur is bevoegd een leerling te verwijderen. De directeur overlegt omtrent het voornemen tot verwijdering namens het bestuur met de ouders. De ouders kunnen hun standpunt duidelijk maken. Van dit overleg wordt een verslag gemaakt. De directeur kan het bestuur schriftelijk, gemotiveerd en gedocumenteerd verzoeken om te besluiten tot verwijdering van een leerling als het hiervoor genoemde overleg is gevoerd. Het bestuur besluit tot verwijdering niet dan nadat de directeur en betrokken groepsleerkracht zijn gehoord. Het horen van de groepsleerkracht geschiedt namens het bestuur door de directeur. Het bestuur doet de ouders schriftelijk mededeling van het (voorgenomen) besluit tot verwijdering. Daadwerkelijke verwijdering vindt niet plaats dan nadat is voorzien in de opvang van de leerling op een andere school onmiddellijk na de verwijdering. Een leerling kan pas definitief verwijderd worden wanneer een andere school zich bereid heeft verklaard de betrokken leerling op te nemen. De directeur is bevoegd de leerling te schorsen voor de tijd die nodig is om in de opvang van de leerling na verwijdering te voorzien. De ouders kunnen bezwaar aantekenen tegen de verwijdering binnen 6 weken na dagtekening van het verwijderingsbesluit. Maken zij binnen 6 weken geen bezwaar dan is het verwijderingsbesluit vanaf dat moment onherroepelijk. Maken zij bezwaar, dan dient het bestuur binnen 4 weken een beslissing te nemen op het bezwaarschrift.

Alvorens deze beslissing te nemen, moeten de ouders nogmaals worden gehoord. Tevens dient met de inspecteur en desgewenst met andere deskundigen overleg plaats te vinden. Het bestuur kan de directeur opdragen bedoelde gesprekken te organiseren. De ouders kunnen zowel tijdens de bezwaarfase, als in de daaropvolgende beroepsfase de rechter inschakelen. Tijdens de bezwaarfase kunnen

ouders een kort geding aanspannen, waarin zij vragen het bestuur te verbieden tot verwijdering over te gaan. Dit kort geding kan worden voorkomen door bij de uitreiking of toezending van de beslissing tot verwijdering aan te geven dat de leerling de bezwaarfase op school kan afwachten. Ouders kunnen ook de rechter inschakelen in de beroepsfase, als de beslissing op het bezwaarschrift inhoudt dat de leerling van school verwijderd wordt.

In het kader van passend onderwijs is er een Geschillencommissie Toelating en Verwijdering ingevoerd. Aan deze commissie kunnen door ouders geschillen worden voorgelegd over:

- de aanmelding/toelating van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben,
- de verwijdering van leerlingen,
- de vaststelling/wijziging van het ontwikkelingsperspectief voor een leerling.

Kinderen uit groep 3 t/m 8 moeten zich melden bij de directie en een reflectieformulier invullen. Het invullen van het reflectieformulier loopt via de directie. Om ervoor te zorgen dat er een goed overzicht blijft van het gedrag in de school, krijgt de intern begeleider altijd een kopie van het reflectieformulier.

Voor de kinderen uit groep 1 en 2 geldt dat de incidenten geregistreerd worden in het leerlingvolgsysteem Parnasyss en dat de ouders op de hoogte worden gesteld. Ook hier stelt de leerkracht de intern begeleider op de hoogte van het grensoverschrijdend gedrag.

Richtlijnen bij het oplossen van conflicten tussen kinderen

Regel: Je lost ruzie op met praten of samen met juf of meester

Een kind doet iets wat een ander niet leuk vindt (aanstoten, iets zeggen, iets afpakken). Dan zegt het getroffen kind: "Houd daarmee op, ik vind het niet leuk". Als het kind niet stopt, dan is het de regel/ afspraak dat het kind naar juf/meester gaat, die gaat helpen om het op te lossen.

Nu is het aan de leerkracht om de kinderen te helpen het conflict op te lossen. Dat het goed opgelost wordt is erg belangrijk, want sluimerende conflicten en pesterijen kunnen heel storend werken in de klas en de effectieve leertijd belemmeren.

Vaak gebeuren dit soort dingen op een moment dat het helemaal niet uitkomt. Je wilt net beginnen met de les, we gaan bijna naar huis, kortom vaak is er geen tijd. Hoe pakken we dit aan?

Richtlijnen

1. Als het niet uitkomt, zeg tegen het kind dat je het hebt gehoord en dat je straks (na school, in de pauze, vanmiddag) helpt om het uit te praten.
2. Vraag het kind of het al heeft aangegeven dat het gedrag van de ander niet leuk vindt. Nee, dan moet deze dat alsnog doen. Zo ja, dan wordt het andere kind er bij gevraagd.
3. Laat kinderen verwoorden om de beurt wat er precies is gebeurd.
4. Leer kinderen in eerste instantie te vertellen wat zij zelf hebben gedaan, gezien, gehoord. Leer hen niet meteen te verwijzen naar de ander (ja maar, hij deed, hij zei, zij heeft etc.).
5. Als blijkt dat een kind een reactie heeft gegeven op fout gedrag van een ander, dan verwijst je naar de regel die wij hebben op school: "als je er samen met praten niet uitkomt, dan ga je naar de leerkracht. Je gaat niet terugslaan, schoppen, schelden etc."
6. Benadruk altijd het gedrag dat goed is gedaan door een positieve opmerking, compliment.
7. Als duidelijk is geworden waar het probleem begonnen is, wat er precies mis is gegaan, verzin met de kinderen samen een goed alternatief "wat had je anders kunnen doen?" "Hoe had je het eerder kunnen oplossen"?
8. Tenslotte wordt er samen gekeken naar een oplossing "Sorry zeggen, vrienden maken, elkaar een handje geven, iemand helpen de rommel op te ruimen" etc.
9. Het conflict is pas opgelost als alle partijen goed hebben begrepen wat er mis is gegaan en hoe dat de volgende keer anders kan, de tips en de tops! En als de betrokken partijen aangeven dat het goed is zo.

Basisschool de FX

Uitgangspunten gedrag

Wij bewaken onze grenzen:

1. De leerling draagt op een positieve wijze bij aan het groepsproces.
2. Er is een optimale samenwerking tussen ouders en school.
3. De leerling ontwikkelt zich op zijn/ haar cognitie.
4. De leerling houdt rekening met het welbevinden van andere leerlingen/ leerkrachten.

Afspraken school breed FX op teamniveau

- Op de FX nemen wij kleine en grote misdragingen serieus.
- Wij kijken naar het kind achter het gedrag.
- Wij werken samen met de ouders om te komen tot gewenst gedrag.
- Wij helpen het kind en hebben geduld.
- Kinderen worden consequent aangesproken op hun gedrag. Niet alleen kinderen van de eigen groep, samen zijn wij verantwoordelijk voor het gedrag van al onze leerlingen.
- Kinderen worden positief aangesproken en er worden duidelijke grenzen gesteld.
- De leerkracht is verantwoordelijk en vertoont voorbeeldgedrag.
- De leerlingen worden persoonlijk begroet en er wordt oogcontact gemaakt.
- Iedereen wordt gelijk behandeld.
- Wij geven op een respectvolle wijze onze grenzen aan:
aan de leerling die zich niet aan de afspraken houdt.
aan de rest van de groep.
aan de ouders van (alle) leerlingen van de FX.
- Wij benaderen leerlingen positief en vriendelijk- wij geven complimenten om gewenst gedrag aan te leren.
- Wij zetten interventies in om gedrag te verbeteren. Niet lezen of niet gymmen is geen straf!

Schoolregels

- We luisteren naar elkaar.
- Problemen lossen we op door te praten.
- We praten rustig met elkaar.
- Na het uitpraten van een probleem kunnen we ook weer vergeven en vergeten.
- Wij geven iedereen iedere dag weer de kans om het goed te doen.
- Wij lachen met anderen en nooit om anderen.
- Wij behandelen een ander zoals we zelf ook behandeld wil worden.
- Wij gaan zorgvuldig om met onze eigen spullen en die van een ander.
- Wees op tijd. Kom je toch te laat dan kom je rustig de klas in.
- Samen zorgen we voor een nette en opgeruimde school.
- We lopen rustig in de klas en op de gang.
- Iedereen is welkom op onze school.
- We praten niet over elkaar maar met elkaar.
- We sluiten niemand buiten.
- We mogen en kunnen grenzen aangeven op een vriendelijke wijze.

Reflectieformulier

van:.....

datum:.....

1. Wat gebeurde er?	
2. Voor wie was je gedrag storend? En hij voelde hij /zij zich?	Voor Kruis aan:
3. Welke gedrag kun je beter laten zien of wat doe je de volgende keer anders?	
4. Wat ga je doen om het goed te maken?	
5. Deze afspraak maak ik met mijzelf, de leerkracht en/of de groep:	

Samen sterk- sociaal contract!

Naam leerling:

Op onze school zorgen we samen voor een fijne sfeer.

Daarom spreken we af dat we proberen om:

- Met elkaar om te gaan op een positieve manier.
- goed naar elkaar te luisteren.
- eerlijk en betrouwbaar te zijn.
- afspraken na te komen.
- te durven zeggen als er iets fout gaat.
- elkaar te helpen als dat nodig is.
- complimenten te geven.
- sorry te zeggen als dat nodig is.
- elkaar vriendelijk te groeten.
- onze eigen spullen netjes te houden.
- zorgvuldig met elkaars spullen om te gaan.

Respectvol te zijn naar elkaar;

- we behandelen anderen zoals we zelf behandeld willen worden.
- we proberen elkaar eerst te begrijpen voordat we oordelen.
- we zorgen dat iedereen erbij hoort.
- we spreken elkaar op een vriendelijke manier aan.

Als er gepest wordt;

- vertellen we dit aan de meester of juf als we zelf worden gepest.
- vertellen we het ook als we zien dat iemand anders wordt gepest (want samen staan we sterk).

Bij een ruzie;

- schoppen, slaan of schelden wij niet.
- proberen we het eerst rustig samen uit te praten.
- bedreigen we elkaar niet.
- vragen we hulp als we er zelf niet uitkomen.
- moedigen we ruzie niet aan, maar helpen we om het op te lossen.

Door het tekenen van dit contract beloof ik mijn best te doen om bij te dragen aan een fijne en veilige school voor iedereen.

Handtekening: